

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΕΡΓΩΝ
Ταχ. Δ/ση: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 17-19 ΑΘΗΝΑ, 10433
Πληροφορίες: ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΝΤΕΝΤΙΔΑΚΗΣ
Τηλ.: 2108208702
Email: mdedid@moh.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΘΗΝΑ, 02/03/2026
Α.Π.: Α3α/Γ.Π.οικ.10089

Προς:
Ως Πίνακα Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: 3^η Τροποποίηση της Πράξης «Ανάπτυξη, εφαρμογή και αξιολόγηση του θεσμού του Τοπικού Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων (ΤΣΜ) στην Ελλάδα» με Κωδικό ΟΠΣ 5223406 στο «ΤΠΑ ΥΓΕΙΑΣ 2021-2025»

ΑΠΟΦΑΣΗ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133), όπως ισχύει.
2. Τον ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167), όπως ισχύει.
3. Τον ν. 5140/2024 «Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρωματικές διατάξεις» (Α' 154), όπως ισχύει.
4. Τον ν. 5264/2025 «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις» (Α' 239), όπως ισχύει.
5. Το π.δ. 2/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).
6. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130), όπως ισχύει.
7. Το π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148), όπως ισχύει.
8. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 98).
9. Την υπ' αρ. Α3α/Γ.Π.οικ.59022/31.12.2025 (ΑΔΑ: 9ΔΑ8465ΦΥΟ-ΕΥΟ) απόφαση του Υπουργού Υγείας με θέμα: «2η Τροποποίηση της Πράξης «Ανάπτυξη, εφαρμογή και αξιολόγηση του θεσμού του Τοπικού Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων (ΤΣΜ) στην Ελλάδα» με Κωδικό ΟΠΣ 5223406 στο «ΤΠΑ ΥΓΕΙΑΣ 2021-2025»».
10. Την υπ' αρ. 26567ΕΞ 2025/10.03.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Τροποποίηση της υπ' αρ. 62564/04.06.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442).» (Β' 1082).
11. Την υπ' αρ. 104259/17.07.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Τροποποίηση της υπ' αρ. 62564/04.06.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442).» (Β' 4198).
12. Την υπ' αρ. 8878/16.05.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Τροποποίηση της υπ' αρ. 62564/04.06.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442).» (Β' 2909).
13. Την υπ' αρ.124302/23.12.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα: «Έγκριση Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΤΠΑ) του Υπουργείου Υγείας στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) προγραμματικής περιόδου 2021-2025» (Β' 6652).
14. Την υπ' αρ.55415/30.05.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Τροποποίηση της υπ' αρ. 62564/4.6.2021 υπουργικής απόφασης «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442)» (Β' 2741).
15. Την υπ' αρ.62564/04.06.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου – Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442).
16. Την Πράξη 38 του Υπουργικού Συμβουλίου της 31.08.2020 με τίτλο «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2025» (Α' 174).
17. Το υπ'αρ. 602328/14.11.2025 υποβληθέν Τεχνικό Δελτίο Πράξης με ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ/MIS (ΟΠΣ): 5223406.

Αποφασίζουμε

την 3η Τροποποίηση της Πράξης «Ανάπτυξη, εφαρμογή και αξιολόγηση του θεσμού του Τοπικού Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων (ΤΣΜ) στην Ελλάδα» με Κωδικό ΟΠΣ 5223406 στο «ΤΠΑ ΥΓΕΙΑΣ 2021-2025» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Υγεία - υποδομές, εξοπλισμός»

Η Πράξη χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	5223406
2.Δικαιούχος:	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΩΝ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	6314014

4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:

Το έργο αποτελεί μια εκτεταμένη πιλοτική εφαρμογή του θεσμού του Τοπικού Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων (ΤΣΜ) στην Ελλάδα, βασισμένη στο πρότυπο άλλων χωρών με υψηλούς δείκτες δωρεάς οργάνων και μεταμοσχεύσεων. Οι ΤΣΜ είναι ιατροί ή νοσηλευτές και το έργο τους συνίσταται στην καταγραφή και στον έγκαιρο εντοπισμό ασθενών με βαρύτατες εγκεφαλικές βλάβες και την παρακολούθησή τους ως δυνητικά εγκεφαλικά νεκρών ασθενών εντός του νοσοκομείου, την καταγραφή των εγκεφαλικών θανάτων, τη συντήρηση και προετοιμασία του δυνητικού δότη οργάνων, την επικοινωνία με την οικογένειά του για τη λήψη της σχετικής συναίνεσης και το σύνολο της επικοινωνίας με τον ΕΟΜ και τις Μονάδες Μεταμοσχεύσεων για τον συντονισμό της αφαίρεσης των οργάνων. Επιπλέον, οι ΤΣΜ καταγράφουν παράγοντες, οι οποίοι μπορεί να δυσχεραίνουν την ανεύρεση και αξιοποίηση δυνητικών δότην αλλά και των προσφερόμενων μοσχευμάτων και προτείνουν κατάλληλες λύσεις. Στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου θα συναφθούν συμβάσεις μίσθωσης έργου με 26 ιατρούς (συγκεκριμένων ειδικοτήτων) ή/και νοσηλευτές/τριες, 20 εξ αυτών θα τοποθετηθούν σε δημόσια νοσοκομεία (νοσοκομεία υποδοχής: ΝΠΔΔ ή/και ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) όπου θα ασκήσουν το ρόλο του ΤΣΜ. Οι υπόλοιποι θα τοποθετηθούν στον ΕΟΜ, θα υποστηρίζουν τους ΤΣΜ στο καθημερινό τους έργο και θα αποτελέσουν τον δίαυλο επικοινωνίας μεταξύ των ΤΣΜ, ΕΟΜ και λοιπών εμπλεκόμενων φορέων στις διαδικασίες αναζήτησης και διαχείρισης περιπτώσεων δυνητικών δότην, ενώ παράλληλα θα υποστηρίζουν τους κεντρικούς συντονιστές τους Οργανισμού οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι κυρίως με την διαχείριση των περιστατικών σε εξέλιξη και των λοιπών αρμοδιοτήτων του ΕΟΜ. Το έργο περιλαμβάνει επίσης μια σειρά απαραίτητων δράσεων υποστήριξης της εφαρμογής του θεσμού των ΤΣΜ (εκπαίδευση, ημερίδες ενημέρωσης/επιμόρφωσης των εμπλεκόμενων επαγγελματιών υγείας, εκπόνηση εγχειριδίων/οδηγών άσκησης των καθηκόντων των ΤΣΜ, προμήθεια απαραίτητων συσκευών ΤΠΕ, τεχνική/πληροφοριακή υποστήριξη, στατιστική επεξεργασία δεδομένων δωρεάς κλπ). Τέλος με το πέρας της υλοποίησης του έργου, εκπονείται μελέτη αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του.

5. Παραδοτέα πράξης:

Υπόεργο 1: «Εφαρμογή του θεσμού του ΤΣΜ σε τουλάχιστον 20 δημόσια νοσοκομεία»

- Κάθε ένα από τα 29 στελέχη που συνάπτουν σύμβαση μίσθωσης έργου με τον ΕΟΜ παραδίδει για κάθε έναν από τους 21 μήνες απασχόλησής τους, δομημένο παραδοτέο με τίτλο "Εκθεση Πεπραγμένων για το χρονικό διάστημα ...". Συνολικά θα παραχθούν 609 παραδοτέα. Τα παραδοτέα του

στελέχους Α αριθμούνται ως Π.Α.1, Π.Α.2, ..., Π.Α.21. Αντίστοιχα αριθμούνται τα παραδοτέα των υπόλοιπων 28 στελεχών.

- Μία εκπαιδευτική τριμερίδα (σύμφωνα με την τεκμηρίωση κόστους της Εργασίας-β)
- Μετακινήσεις και διαμονές εκπαιδευομένων (σύμφωνα με την τεκμηρίωση κόστους της Εργασίας-γ)
- Οδηγοί (σύμφωνα με την τεκμηρίωση κόστους της Εργασίας-δ)
- Εξοπλισμός ΤΠΕ (σύμφωνα με την τεκμηρίωση κόστους της Εργασίας-ε)
- Συνδέσεις κινητής τηλεφωνίας (σύμφωνα με την τεκμηρίωση κόστους της Εργασίας-στ)
- Προβολή-Δημοσιότητα και Σχεδιασμός-Παραγωγή-Διάχυση ενημερωτικού, εκπαιδευτικού και προωθητικού υλικού (σύμφωνα με την περιγραφή της Εργασίας-ζ της Απόφασης Εκτέλεσης με ίδια μέσα)
- Υπηρεσίες (Εξωτερικές) Νομικού Συμβούλου (σύμφωνα με την περιγραφή της Εργασίας-η της Απόφασης Εκτέλεσης με ίδια μέσα)
- Ιατροτεχνολογικός και λοιπός εξοπλισμός εκπαίδευσης

Υπόεργο 2: «Διοργάνωση εκπαιδευτικών-ενημερωτικών ημερίδων»

- Π2.1 Διημερίδα 1 – Εκπαιδευτική - Αθήνα
- Π2.2 Ημερίδα 2 – Απολογιστική – Αθήνα
- Π2.3 Διημερίδα 3 – Ενημερωτική και εκπαιδευτική – Θεσ/νίκη
- Π2.4 Διημερίδα 4 - Ενημερωτική και εκπαιδευτική – Αλεξ/πολη
- Π2.5 Διημερίδα 5 - Ενημερωτική και εκπαιδευτική - Αθήνα 1
- Π2.6 Διημερίδα 6 - Ενημερωτική και εκπαιδευτική - Λάρισα
- Π2.7 Διημερίδα 7 - Ενημερωτική και εκπαιδευτική - Πάτρα
- Π2.8 Διημερίδα 8 - Ενημερωτική και εκπαιδευτική - Αθήνα 2
- Π2.9 Διημερίδα 9 - Ενημερωτική και εκπαιδευτική – Ιωάννινα
- Π2.10 Διημερίδα 10 - Ενημερωτική και εκπαιδευτική - Ηράκλειο
- Π2.11 Ημερίδα 11 - Ενημερωτική και εκπαιδευτική (ψυχοκοινωνική προσέγγιση δωρεάς) – Θεσ/νίκη
- Π2.12 Ημερίδα 12 - Ενημερωτική και εκπαιδευτική (ψυχοκοινωνική προσέγγιση δωρεάς) - Αθήνα

Υπόεργο 3: «Μελέτη (εξωτερικής) αξιολόγησης της εφαρμογής του θεσμού του ΤΣΜ και των αποτελεσμάτων του»

- Π3.1 Εξωτερική αξιολόγηση-Μελέτη

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ				
ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	10,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η 01/04/2024 .
8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η 30/09/2026 .
10. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης όλων των υποέργων της πράξης πραγματοποιείται έως 27/03/2026

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ
Τροποποίηση ως προς την καταληκτική ημερομηνία ανάληψης ΝοΔε.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ	
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (ΠΔΕ)	2.000.000,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ και ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΔΕ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	2.000.000,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΑ	2.000.000,00

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 2.000.000,00 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ					
ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ Π/Υ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΝΑ391	2024ΝΑ39100000	-	ΝΑΙ	0,00	2.000.000,00

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΕΠΑ ανέρχεται σε **2.000.000,00 €**.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ****Πίνακας Αποδεκτών (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου):****A) Αποδέκτες για ενέργεια**

Ελληνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων
Τσόχα 5, Αθήνα, Τ.Κ. 11521

B) Εσωτερική διανομή:

Γραφείο Υπουργού Υγείας
Γραφείο Υφυπουργού Υγείας, κ. Θεμιστοκλέους
Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών και Τεχνικής Υποστήριξης
Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης
Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, Τμήμα Α' (Προγραμματισμού και Εποπτείας Έργων), Γραμματεία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «Ανάπτυξη, εφαρμογή και αξιολόγηση του θεσμού του Τοπικού Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων (ΤΣΜ) στην Ελλάδα» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.
Η νομική δέσμευση των υποέργων αναλαμβάνεται εντός της προθεσμίας που ορίζει η Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) στην απόφαση ένταξης. Η ΥΔ μπορεί – τροποποιώντας την απόφαση ένταξης – να παρατείνει την προθεσμία ανάληψης νομικής δέσμευσης των υποέργων. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική διάρκεια της προθεσμίας δεν υπερβαίνει τους 18μήνες από την αρχική ένταξη της πράξης σε Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ).
Εύλογη παράταση ανάληψης νομικής δέσμευσης για υποέργο/α πλέον του 18μηνου από την αρχική ένταξη της πράξης στο ΠΑ δύναται να δοθεί κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης της ΥΔ και έγκρισης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π). Η αιτιολογημένη έκθεση της ΥΔ υποβάλλεται στη ΔιΔιΕΠ το αργότερο δύο (2) μήνες πριν την παρέλευση του 18μηνου.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κανένα υποέργο της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης.
Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει ανάληψη νομικής δέσμευσης για κάποιο/α από τα υποέργα της πράξης εντός του 18μήνου ή της τυχόν παράτασης πλέον του 18μήνου, τροποποιείται υποχρεωτικά η Απόφαση Ένταξης της πράξης περιλαμβάνοντας μόνο τα υποέργα για τα οποία έγινε εμπρόθεσμα η ανάληψη νομικής δέσμευσης.
- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.
- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

1. Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ, της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
2. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.
- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.
Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφότου περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρξη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.
Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.
- (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ